

NAŠE SLIKE

PRILOGA SLOVENSKEMU GOSPODARJU

LETNIK III

DECEMBER 1936

ŠTEV. 12

**„Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu ob času kralja Heroda, glej, pridejo moštri
z vzhoda . . . Stopili so v hišo in ugledali dete z Marijo, njegovo materjo, in padli so predenj
ter ga molili; in so odprli svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.“**

In ti Betlehem gotovo nisi najmanjše mesto...

Zvonenje betlehemskih zvonov se razlega po mestu Betlehemu in oznanja 1937. obletnico Jezusovega rojstva. — Pogled na Betlehem iz stolpa Marijine cerkve.

V linah zamaje se veliki zvon in nas z resno in mirno besedo vabi v cerkev. Odmev njegove besede se dotika okenc in vrat. In hiše se zganejo, pota oživijo. Gole, krivenčaste veje dreves prisluškujejo zvonovom, ki pojejo in oznanjajo pesem božiča in govorijo o rojstvu Boga-človeka.

V cerkvi se široma zanetijo luči in lučke, orgle zapojejo Zveličarju v pozdrav. Mi klečimo in čakamo, čakamo kakor v snu, kdaj se nebesa odpro in pride Jezušček.

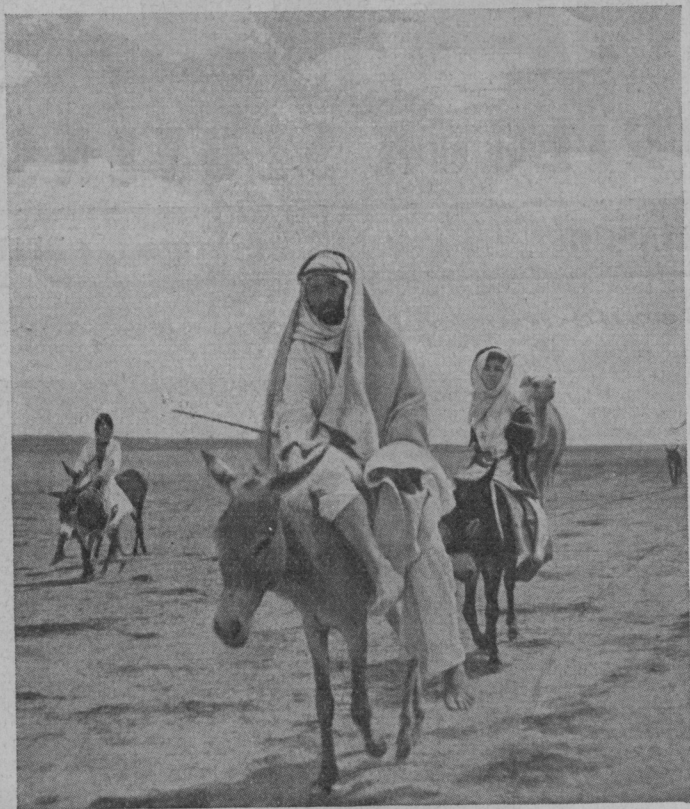
O, kakšni božiči so šli že mimo nas! Bučnejši in sijajnejši, a Jezuščka ni bilo v njih in ne miru. Učenosti premodrih knjig so nam popile veselje in mir.

Mi čakamo... Ali nas vidiš, Mati, kako stojimo pri vratih in se ne upamo noter? Pokliči nas in daj nam miru!

Spomini na strašne božične večere pred dvajsetimi in večimi leti: Božični večer v strelskih jarkih v Galiciji leta 1916. Koliko naših mož se teh večerov ne spominja, ko so v mirnih božičnih večerih med svojo družino!

Nizka je soba, začrnel je tram. V kotu nad mizo se vrti in ziblje golobček »sveti duh«. Spodaj v kotu v jaslicah klečijo na mahu pastirčki in gledajo angelce, ki oznanjajo mir božji nad sveto družino. Dolgi, medli žarki svetilke in lučke pri jaslicah se dotikajo stropa in sten. Zunaj je mraz; sneg pada.

In Jožef je vstal, vzel dete in njegovo mater še ponoči in odšel z njo v Egipt. Kakor takrat, še danes potujejo v tistih krajih ubožni ljudje, ki nimajo velbloda ali konja.

Po jeruzalemskih ulicah v starem mestu je še polno spominov na Kristusovo življenje in delovanje. Ostanki palače kralja Heroda, ki je naročil nedolžne otročiče pomoriti, in templja, kamor je Marija Jezuščka nesla. Življenje v Jeruzalemski ulici nam kaže slika.

Nesrečna dežela Španija.

Glavna ulica v Madridu: Calle de Alcalá. Na sliki se vidi palača vojnega ministrstva, ki je bila v dveh dneh razdejana.

Gospodar je moral v največji naglici sredi dela oditi. Ali bo še kdaj tu delo nadaljeval?

Gospodinja so prepadili sredi njenega opravlila in ostala je zunaj ubita ob bombe.

Čim dalje traja, tem strašnejša je državljanska vojna v Španiji. Sedaj že to ni več domača bratomorna vojna. Tuje države, ki bi rade »pomagale«
nesrečnim Špancem, so poslale svoje vojake tja, oborožene z najmodernejšim orožjem. Ruski komunisti že celi mesec dan za dnem prevažajo svoje »prostovoljce«
vojake z ladjami na pomoč španski komunistični ljudski fronti. Velikanske množine streliva, nabojev, pušk, topov, bomb, granat, aeroplanov in bojnih vozov (tankov) izdelujejo ruske boljševiške tovarne in jih prodajajo za zlat denar španski ljudski fronti komunistov. Ruski komunistični oficirji vadijo in učijo vojake španske ljudske fronte in jih vodijo v boj. Ruski letalci uničujejo s svojimi bombami in strojnimi puškami špansko zemljo in življenje. Španska ljudska fronta, oziroma njeni voditelji bi morali že davno bežati iz Španije, držijo se le še s pomočjo ruskih komunistov in z njihovo podporo. Komunisti bi radi Španijo napravili za svojo deželo, da bi od tu potem širili komunizem po Evropi in po celem svetu.

Nemci, Italijani in Japonci so pa napovedali neizprosno in odkrit boj komunizmu. Preprečiti hočejo širjenje komunističnih misli. Zato pa tudi niso mogli mirno gledati, kaj se v Španiji dogaja. Poslali so tudi Italijani in Nemci svoje »prostovoljce«
in svoje orožje v Španijo, da pomagajo onim, ki se bojujejo proti komunizmu. Tako je v nesrečni španski deželi nastala pravzaprav nekaka svetovna vojna in račune za to vojno plačuje španski narod s svojim premoženjem in s svojo krvjo. — Pravijo, da je že več ko petdeset tisoč raznih »prostovoljcev«
v Španiji. Ta vojna je stala Španijo že deset milijard dinarjev in blizu tri sto tisoč ljudi je bilo pomorjenih zadnje mesece v Španiji.

Videti je, kakor da postaja Španija sporna dežela raznih velikih narodov in držav. Omenili smo že, da bi radi komunisti tu pripravili in ustvarili nove pogoje, da bi potem lažje s komunizmom prodirali po drugih evropskih državah. Evropske države bi prišle med dva ognja: Z vzhoda in od zapada. Francijo bi mogli kmalu dobiti, saj je tam komunizem neverjetno razpasen in eden od stebrov sedanje francoske vlade. Kmalu za Francosko bi morda padla Belgija in še Švica, nakar bi sledile še ostale države. —

Evropski narodi se komunistične nevarnosti dobro zavedajo in tudi povsod nastopajo proti njej. Nemci in Italijani so se celo dogovorili, da se bodo rama ob rami borili, da jo odvrnejo od sebe. Zato nastopajo v Španiji s svojimi »prostovoljci«. Nemčija ima pa s Španijo še gotovo tudi druge namene. Španska dežela je slabo obdelana, dasi zelo rodovitna. Zato bi radi v Španiji naselili svoje ljudi, katerih imajo doma preveč. Predvsem pa bi si radi pridobili španski trg za svojo industrijo.

Palacio del Congreso, poslopje španskega parlamenta v Madridu, ki so ga poslanci zapustili in zbežali v Valencijo.

Šolska soba je razdejana; v njej so gospodarili komunistični vojaki. Klopi so porušeni, tablo so popraskali in jo pomazali s svojimi čačkami, križ pa sežgali.

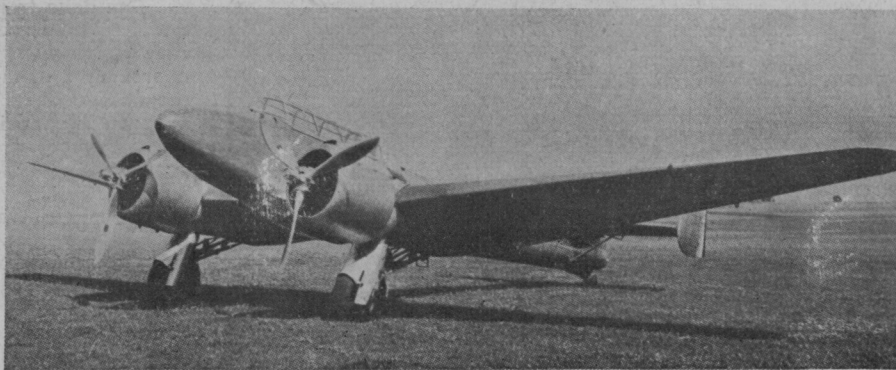
O letalih, njihovem razvoju in delovanju.

Želja človekova, da bi ko ptica letal po zraku, je stara ko človeštvo samo. Ni se pa človeku posrečilo te svoje želje uresničiti, dokler ni Nemec Liliental po štiridesetletnih študijah ptičjega letanja ugotovil osnovna načela letanja. Tako sta potem leta 1903. najprej v Ameriki brata Vrajt napravila prvo letalo in z njim 12 sekund letela po zraku. Leta 1907. je Francoz Farman prvič preletel 771 metrov. Dve leti pozneje je Francoz Bleriot s svojim letalom preletel morsko ožino Kanal med Francijo in Anglijo v 27 minutah. To je pomenilo začetek velikanskega razvoja letalstva do današnjih dni. Najbolj je ta razvoj pospešila svetovna vojna, ko se je pokazalo, da more biti letalo najmočnejše orožje. Po vojni so začeli najprej z vso pozornostjo delati letala za poštni in potniški promet. Leta 1926. je Amerikanec Bajrd prvič z letalom preletel severni tečaj, Amerikanec Lajndberg pa leta 1927. Atlantski ocean, pri čemer je letel 600 km v 26 urah. Ko se je začelo krhati Društvo narodov in razorožitvena konferenca ni uspela, so povsod začeli izdelovati predvsem bojna letala ali vsaj taka prometna letala, ki se lahko v najkrajšem času spremenijo v bojna letala.

Aeroplan — zračno letalo ima tri glavne dele: krila (nosilne ploskve), propeler (letanec) in motor. Krila so pritrjena na trupu malo poševno. Letanci, ki jih poganja motor, se zarivajo v zrak kakor sveder v les in potegnejo za seboj trup, pri čemer se s perutnicami vzdržuje ravnotežje. Po načinu, kako letalo pristane, ločimo: suhozemna letala in vodna letala (hidroavioni). Po številu nosilnih ploskev imamo enokrila, dvokrila in večkrila letala; po snovi, iz katere so letala zgrajena, pa imamo kovinasto, polkovinasto (kovina in les) ter lesena letala. Kako se letalo uporablja, ločimo zopet: prometna, športna in bojna letala. Bojna letala so lovska, izvidniška, bombarderska in prevozna. Poleg običajnih letal se uporabljajo tudi še račna letala, ki se razlikujejo od navadnih po tem, da imajo krila zadaj, nadalje letala s krožnimi krili in letala brez repa. Vsako letalo mora imeti razne priprave, n. pr. za merjenje višine in brzine, za ugotavljanje števila obratov letanca in za kontrolo o porabljenem gorivu, busolo za ugotavljanje smeri letenja, zemljepisno karto, dobro uro in še mnogo drugega. Vsa moderna letala imajo tudi radio-aparate za oddajanje in sprejemanje. Največ velikih letal je napravljenih iz duraluminija. Hitrost prometnih letal je 120 do 200 km na uro, dosedaj največja hitrost z letalom je pa bila dosežena leta 1934, in sicer 586 km na uro.

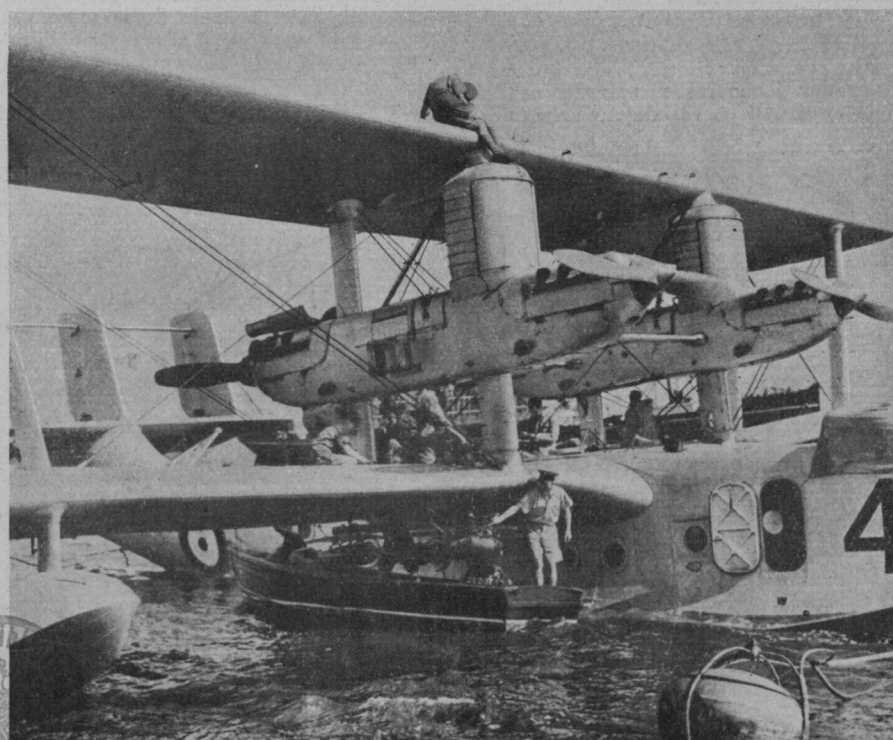
Fotografski aparat za slikanje iz aeroplanov je čudo novodobne tehnike.

Francoski bombarder »Potez 63« z dvema motorjema preleti na uro 500 km in lahko nosi 6000 kg bomb, dve strojni puški in mali top. Na njem je šest mož posadke.

Angleški enomotorni bojni aeroplan »Henker« v poletu. Doseže hitrost 500 km na uro. Aeroplan ima poseben plašč iz lahkega finega jekla, ki zadržuje krogle iz pušk.

Veliko štirimotorno angleško vodno letalo, ki ima posadko 11 mož, more peljati 35 ljudi in se v eni uri lahko spremeni v bojno letalo za prevoz vojakov ali bomb.